

Sygn. akt I ACz 2470/15

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Hanna Nowicka de Poraj

Sędziowie: SSA Jerzy Bess (spr.)

SSO (del.) Michał Niedźwiedź

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. A. i A. J.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o ochronę praw autorskich

na skutek zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 11 września 2015 roku, sygn. akt I C 1994/11

postanawia:

1. w częściowym uwzględnieniu zażalenia zmienić zaskarżone postanowienie poprzez obniżenie przyznanej nim kwoty do wysokości 1.549,70 zł (jeden tysiąc pięćset czterdzieści dziewięć złotych siedemdziesiąt groszy);
2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

SSA Jerzy Bess SSA Hanna Nowicka de Poraj SSO (del.) Michał Niedźwiedź

Sygn. akt I ACz 2470/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie przyznał biegłemu sądowemu M. O. wynagrodzenie w kwocie 2.135,35 zł.

W uzasadnieniu swojego orzeczenia Sąd Okręgowy, wskazał, że biegły M. O. na jego zlecenie sporządził kolejną opinię uzupełniającą i przedłożył rachunek. Podał, że posiadane przez biegłego kwalifikacje, nakład pracy i poświęcony czas oraz poniesione wydatki uzasadniają przyznanie wynagrodzenia w kwocie wskazanej w rachunku.

Przedmiotowe postanowienie zaskarżyła zażaleniem strona pozwana, wnosząc o zmianę postanowienia i oddalenie wniosku biegłego o przyznanie mu wynagrodzenia za sporządzoną opinię, ewentualnie o zmianę wysokości wynagrodzenia na kwotę 540,60 zł bądź inną właściwą, mniejszą niż przyznana przez Sąd I instancji.

Zaskarżonemu postanowieniu strona pozwana zarzuciła naruszenie przepisów procesowych, polegające na błędnym uznaniu, że złożona przez biegłego odpowiedź na zarzuty stanowi źródło wiedzy specjalistycznej, została sporządzona w sposób pozwalający na uznanie, że biegłemu należy się jakiegokolwiek wynagrodzenie, a także przyjęciu, że wynagrodzenie się należy niezależnie od tego, czy pismo takie zostało sporządzone prawidłowo, ponadto na błędnym

ustaleniu czasu pracy koniecznego do sporządzenia pisma w porównaniu z jego zawartością, skutkującej uznaniem, że biegły faktycznie pracował nad pismem 47 godzin, a tym samym wadliwe obliczenie wynagrodzenia. W szczególności – w ocenie strony pozwanej – Sąd I instancji naruszył § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że ilość godzin wskazana przez biegłego odpowiada rzeczywistemu czasowi pracy biegłego, a przez to przyjęcie zbyt dużej liczby godzin jako podstawy naliczenia wynagrodzenia i przyznanie wynagrodzenia nieodpowiadającego rzeczywiście należnemu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zgodnie z treścią art. 89 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.), biegłemu powołanemu przez sąd przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków niezbędnych dla wydania opinii. Wedle zaś art. 89 ust. 2 przedmiotowej ustawy, wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków, o których mowa w ust. 1 - na podstawie złożonego rachunku. Co do zasady więc, artykuł 89 u.k.s.c., przewidujący prawo biegłego do wynagrodzenia za wykonaną na zlecenie sądu pracę, nie uzależnia możliwości przyznania biegłemu wynagrodzenia od uznania sporządzonej przez niego opinii za prawidłową. Przyznanie biegłemu wynagrodzenia uzależnione jest od skorzystania z jego usług.

Zarzuty podniesione przez stronę pozwaną sprowadzają się zaś w znacznej mierze do podważania prawidłowości wykonanej opinii. Wobec tego podkreślenia wymaga po pierwsze, że – jak wyżej zaznaczono – wysokość wynagrodzenia biegłego ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydanej opinii czas i nakład pracy, przyznanie wynagrodzenia nie zależy zaś od uznania sporządzonej przez biegłego opinii za prawidłową. Obniżenia wymaganego wynagrodzenia co do zasady można żądać, kwestionując wymienione w art. 89 u.k.s.c. podstawy jego przyznania. Na marginesie jedynie można zaznaczyć, że Sąd Apelacyjny nie zgadza się z argumentami strony pozwanej w tej kwestii, biegły bowiem odniósł się do jej zarzutów, w sposób szczegółowy uzasadniając swoje twierdzenia i podtrzymując wnioski zawarte w opinii pierwotnej. W tym zakresie zażalenie strony pozwanej uznać więc należy za nieuzasadnione.

W odniesieniu natomiast do postawionego niejako ewentualnie zarzutu błędnego ustalenia czasu potrzebnego biegłemu na wydanie opinii uzupełniającej podkreślenia wymaga, że ilość czasu, którą trzeba zużyć na określoną czynność, jest zależna od tak wielu czynników, a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności, że podany w rachunku czas zużyty na wykonanie czynności może być z natury rzeczy skontrolowany tylko w przybliżeniu. Jeżeli więc nie istnieją ogólnie obowiązujące normy czasu wykonania danej czynności, kwestionowanie rachunku biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu, niż to wykazano w rachunku, może być skuteczne tylko wtedy, gdy podane w rachunku ilości zużytego czasu są tak wygórowane, że opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym, można od razu stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacząco mniej czasu, niż podaje w rachunku (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1959 roku, sygn. akt I CZ 82/59, OSN 1961, nr 2, poz. 41).

W ocenie Sądu Apelacyjnego w niniejszej sprawie zachodzi wspomniana okoliczność, związku z czym zarzuty zażalenia w tej kwestii zasługują na częściowe uwzględnienie. Rację ma strona pozwana, iż przeprowadzenie korespondencji związanej z wydaniem opinii uzupełniającej z dnia 31 sierpnia 2015 roku nie mogło zająć biegłemu aż 4 godzin – jak podaje to w rachunku. Korespondencja ta sprowadza się bowiem do jednokrotnej wymiany pism z (...) S.A. oraz wiadomości e-mail z F.. W ocenie Sądu Apelacyjnego słusznie w zażaleniu podniesiono, że czynności z tym związane nie mogły biegłemu zająć więcej niż 1 godzinę. Podobnie należy ocenić kwestię analizy materiału filmowego, która zgodnie z rachunkiem miała zająć aż 32 godziny. Jakkolwiek Sąd ma na uwadze, iż analiza ta musiała się wiązać ze szczegółowym ponownym obejrzeniem obydwu wyprodukowanych przez stronę pozwaną filmów, w tym wielokrotnym zatrzymywaniem odtwarzania w celu opisanego poszczególnych ujęć (co w treści opinii zajęło ponad 4 strony), co musiało zająć więcej czasu niż 6 godzin, o których wspomina strona pozwana w zażaleniu, to jednak – mimo wszystko – nie można uznać, że czynność ta mogła zająć aż 32 godzin (co stanowi 4 dni robocze po 8 godzin) –

tym bardziej, że oba kwestionowane filmy (...) S.A. trwają jedynie po 45 min. W opartej na zasadach doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania ocenie Sądu Apelacyjnego analiza materiału filmowego zgromadzonego w sprawie mogła zająć biegłemu maksymalnie ok. 22 godziny. Tym samym stwierdzić należy, że łącznie praca nad wydaniem opinii zajęła biegłemu około 34 godzin.

Zgodnie z § 2 i § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 roku w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 518), stawka wynagrodzenia biegłych posiadających stopień naukowy doktora lub stopień doktora w zakresie sztuki za każdą rozpoczętą godzinę pracy wynosi 2,55% kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa. Kwota ta, zgodnie z aktualnie obowiązującą ustawą budżetową wynosi 1.766,46 zł, dlatego też stawka za godzinę wynagrodzenia biegłego powołanego w niniejszej sprawie wynosi 45,05 zł. Przyjęta przez Sąd Okręgowy stawka zgodna jest więc z obowiązującymi przepisami – jej wysokości nie kwestionuje zresztą strona pozwana. Mając jednak na uwadze czas, jaki w rzeczywistości biegłemu mogło zająć sporządzenie opinii z 31 sierpnia 2015 roku, uznać należy że należne mu wynagrodzenie to kwota 1.549,70 zł (34 h x 45,05 zł, co daje 1.531,70 zł, plus 18 zł kosztów korespondencji i druku opinii).

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżone postanowienie w odpowiednim zakresie, na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., oraz oddalił zażalenie w pozostałej części, na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSA Jerzy Bess SSA Hanna Nowicka de Poraj SSO (del.) Michał Niedźwiedź